

**Yasal Mevzuat** : 6102 Sayılı TTK'nin Defter Tutma Yükümlülüğü, Pay Senedi Bastırılması, Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Devri Hükümlerinde Değişiklik Yapıldı.

**Resmi Gazete Tarih & Sayı** : 31 Aralık 2020 tarihli ve 31351 sayılı (5. Mükerrer) Resmi Gazete'de 7262 Sayılı "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun" yayımlandı.

**Konu** :

31 Aralık 2020 tarihli ve 31351 sayılı (5. Mükerrer) Resmi Gazete'de 7262 Sayılı "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun" yayımlandı.

Söz konusu Kanunun 28 ila 34 üncü maddeleri ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nin; defter tutma yükümlülüğü, pay senedi bastırılması, hamiline yazılı pay senetlerinin devri hükümlerinde değişiklikler yapılmaktadır.

### **1) Pay defterinin, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulması**

Bu Kanunun 27 nci maddesiyle, TTK'nin defter tutma yükümlülüğüne ilişkin 64 üncü maddesine aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

Bilindiği üzere, şirketler ihtiyari olarak pay defterini, şirketin muhasebesi ile ilgili olan defterler gibi istedikleri takdirde elektronik ortamda tutabilmektedir. Yapılan düzenlemede pay defterinin kaybolması, mükerrer pay defteri tutulması gibi uygulamada karşılaşılan sorunların önüne geçilmesi, hisse devirleri kayıt altına alınarak ortaklık ve buna bağlı hakların korunması, şirketler topluluğunda hakim ve bağlı ortakların kolay tespitine imkan tanınması, gerçek ortaklık yapısının sağlıklı bir şekilde ortaya konulması amaçlanarak Ticaret Bakanlığına pay defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmektedir.

Diğer taraftan, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin kaybolması durumunda şirketler tarafından yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve çift defter tutulmasının önlenmesi amacıyla Ticaret Bakanlığına bu defterlerin de elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmektedir. Bakanlık bu yetkisini şirketlerin türü ve faaliyet alanları gibi belirleyeceği esaslara göre kullanabilecektir.

#### **Eklenen fıkra:**

*"Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır."*

### **2) Hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılmasında ve devrinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirim yükümlülüğü**

Bu Kanunun 31 inci maddesiyle, TTK'nin 486 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen aşağıdaki cümleyle, yönetim kurulunun, hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri, senetleri pay sahiplerine dağıtmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmesi düzenlenmektedir.

**Eklenen fıkra:**

*“Hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgiler, senetler pay sahiplerine dağıtılmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilir.”*

Diğer taraftan bu Kanunun 32 nci maddesi ile yukarıdaki düzenleme paralelinde 6102 sayılı 489 uncu maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Buna göre,

- Birinci fıkrada yapılan değişiklikle, kayden izlenmeyen hamiline yazılı pay senetlerinin devrinde, devrin şirket ve üçüncü kişiler nezdinde hüküm ifade etmesi için pay senedini devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulması zorunluluğu getirilmektedir. Hamiline yazılı pay senedini devralan tarafından gerekli bildirimde bulunulmazsa, devralan bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılncaya kadar kullanamayacaktır.
- İkinci fıkrayla, hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesiyle ilgili tereddütleri gidermek amacıyla bildirim tarihi belirlenmektedir. Böylelikle pay senedine bağlı hakların ileri sürülmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınacaktır.
- Üçüncü fıkrayla, Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtların yetkili kılınmış mercilerle paylaşılacağı düzenlenmektedir.
- Dördüncü fıkrayla, hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili kayıtların tutulmasına ilişkin usul ve esasların ve bu kayıtlarla ilgili verilecek hizmet kapsamında alınacak ücretin Ticaret Bakanlığınca bir tebliğ ile belirleneceği düzenlenmektedir.

**Değiştirilen madde:**

**MADDE 489 –** (1) *Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade eder. Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulmaması hâlinde, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılncaya kadar kullanamaz.*

(2) *Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınır.*

(3) *Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtlar, ilgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerle paylaşılır.*

(4) *Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu kapsamda alınacak ücretler Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğle belirlenir.”*

**3) Cezai yaptırımlar**

Bu Kanunun 33 üncü maddesi ile TTK'nin suçlar ve cezalara ilişkin 562 nci maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir. Hükümle, hamiline yazılı pay senedi çıkaran anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay sahipliğine ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmeyen şirketler ile hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen pay sahipleri hakkında uygulanacak idari yaptırım düzenlenmektedir.

Buna göre;

- Hamiline yazılı pay senedi çıkaran anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay sahipliğine ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmeyen şirketler 20.000 (yirmi bin) Türk lirası,
- Hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirimde bulunmayanlar 5.000 (beş bin) Türk lirası, idari para cezası uygulanacaktır.

#### 4) Yürürlük

Yukarıda yer verilen düzenlemeler **1/4/2021** tarihinde yürürlüğe girecektir.

Ayrıca yine bu Kanunun 34 üncü maddesi ile 6102 sayılı Kanuna geçici 14 üncü madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, Kanunun 486 ve 489 uncu maddelerde yapılan değişikliklerin uygulanmasına ilişkin geçiş hükmü kabul edilmektedir.

Buna göre, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, **31/12/2021 tarihine kadar** Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmek üzere pay senetleri ile birlikte anonim şirkete başvuracaklardır. Başvuru üzerine anonim şirket yönetim kurulu, 5 iş günü içinde hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildireceklerdir. **Pay sahipleri anonim şirkete başvurmazsa bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli başvuru yapılincaya kadar kullanamayacaklardır.**

Söz konusu Sirkülere aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[7262 Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun](#)

**Av. Özge Bitiş**